

בית נאמן

מוצאי שבת פרשת כי תצא, ר' באלול תשפ"ג

נושאי השיעור:

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בליקו בית נאמן:
079-9270505

בשעה 21:30

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

- א. הגהות ותיקונים בסליחות ובפיוטי ימים נוראים. ב. נסיעה ברכבת הקלה. ג. קטעים בארמית שבסליחות אם רשאים לאמרם בלא מנין.
- ד. בדבר מה שיש נוהגים שהחזן בסליחות עולה לכל התפלות. ה. מקור המנהג לתקוע בסליחות. ו. למנות באצבעות י"ג מידות. ז. כבוד האשה ביהדות. ח. למה "לנכרי תשיך, ולאחיך לא תשיך"?

"אנא ה' זכרני ופקדני, ואל נא כמפעלנו ה' תדיננו"

א. שבוע טוב ומבורך. כשהמקום קטן וצפוף [כמו המקום הזה], נישעמו יותר בסליחות. כשהמקום רחב וריק, אתה אומר: מה קרה לאנשים? לא מעניין אותם הסליחות?! האמת יש לנו פלא על הבן איש חי ע"ה שלא כתב מלה אחת על הסליחות, לא כתב כלום. רק יש לו **קונטרס "תיקון תפילה"** שיש בו כמה הגהות בפיוטים, ורוב ההגהות לא מוסכמות, חלקו עליהם ודחו אותם. לפעמים הרב מגיה ונעלם ממנו פסוק. יש פיוט שקוראים אותו בליל כיפור (ואולי גם בערב ראש השנה): "אנא ה' זכרני ופקדני, ואל נא כמפעלנו ה' תדיננו". והרב אומר (תקון תפלה עמ' ל"א) שצריך לומר: "אנא ה' **לטובה** זכרני ופקדני". כי אולי זכרני זה לא לטובה. אבל זה פסוק בירמיה (ט"ו ט"ו), והסדר של הפיוט הוא על פי א' ב', ושם מגיע הפייטן לאות ז', איך הרב מחליף במקום "זכרני ופקדני" - "לטובה ופקדני"? זה משהו אחר לגמרי. ודאי שהפייטן שידע שיש פקידה לטובה ופקידה לרעה, אבל כשאמר "זכרני ופקדני" התכוון למה שאמר ירמיה הנביא.

"חקור פעליו, רק אליו אל תשלח ידך"

ב. ויש גם כן פיוט "ידי רשים" שאומרים אותו ביום ראש השנה. וכתוב שם: "**חקור פעליו, רק אליו אל תשלח ידך**". ורבי יוסף חיים אמר (תקון תפלה עמ' ל') מה זה "רק אליו אל תשלח ידך"? אנחנו שולחים יד בקב"ה?! מי יכול לשלוח בו יד?! לכן הוא החליף את הנוסח ל: "חקור פעלו, אך גדלו, תשימה נגדך". אבל **ביטוי כזה אין בו שום פגם**. ולא רק שאין בו שום פגם, אלא ראו אותו גדולי עולם מימי רבי יהודה הלוי ועד רבי יוסף חיים ועד בכלל, ואמרו אותו. **הכוונה אל תחקור יותר מדי. אתה תגיע לקב"ה, אין חקירות. באים ילדים לפעמים ושואלים: למה ככה, ולמה העולם הזה ככה, ולמה העולם הזה ככה, ולמה למה ולמה. כאילו הם באים לתת עצות לקב"ה... מה השיגעון הזה?! זו הכוונה "רק אליו אל תשלח ידך", לא היד ממש, אלא**

יד חקירתך. אל תחקור יותר מדי - "כי תדרוש, בסוף ובראש, ובמופלא ובמכוסה". הפיוטים כל כך מתוקים. והביטוי הזה "רק אליו אל תשלח ידך" נמצא באיוב (פרק א' פסוק י"ב). אי אפשר להגיה בנוסחאות הקדמונים, בלי שנדע את המקורות שלהם. אתה רוצה להגיה? אתה יכול להגיה, אבל בתנאי שתגיד טעם לדבריך. לכן כתב חכם אחד מחכמי פרס - **רבי יעקב יצחק** (בעל האהלים) - **בספר אהלי יעקב** (מחזור לר"ה דף צ"ד ע"ב) שהפיוט הזה עם הסיום שלו: "רק אליו אל תשלח ידך" - ראוהו קדמונים ומקובלים וחכמים ויהללוהו ואשרוהו, ואמרו שאלו דברים נכונים מאד (ואין לקלקל אותו).

"ישבת מושב אלקים, ואין עמקים ואין גבוהים"

ג. ויש גם כן בסדר קדושה של יום כיפור. רבי יהודה הלוי כתב שם: "**ישבת מושב אלקים, ואין עמקים ואין גבוהים**". אז בא חכם ואמר: מה זה הקב"ה "ישבת מושב אלקים"? הוא בעצמו אלקים! מה זה "ישבת מושב אלקים". ומה זה "ואין עמקים ואין גבוהים" - אז מה יש? לא עמקים ולא גבוהים? אז הוא עשה הגהה: "ה' אתה הוא אלקים". אבל מאן דכר שמיה? אבל לא הבינו דברי הרב, לא יודעים את המקור שלו.

יש פסוק ביחזקאל (כ"ח ב') ששם

1. חבל שלא הדפיסו את ספרו גם על התפלות של המועדים (הוא כתב גם כן על תפילות המועדים). מסכן, לא היה לו כסף. והוא נפטר ברעב במלחמת העולם הראשונה! אחרי שלושים שנה בא **לרבי מרדכי אליהו** בחלום ואמר לו: אני חייב למשפחה פלוגית כך וכך, לך תשלם להם. הלך אליהם, ואמרו לו: כן, הוא בא אליהם גם כן, ואמר להם: תמחלו לי או שאני אביא לכם כסף. איך תביא לנו? אמר להם: אני אשלח שליח. אז שלמו לו. ואמר רבי מרדכי אליהו: אנחנו כאן במקום בית דין, ואנחנו פוטרם את המנוח רבי יעקב יצחק בעל האהלים מכל חוב ומכל דבר. אבל יש לו כתבי יד מונחים אצל נפתלי בן מנחם (אני לא מכיר אותו, כנראה חוקר פיוטים של ספרד), למה אתה מחכה? תוציא אותם. הוא כבר הלך לעולמו. כי חכם גדול היה, והרב עובדיה כל פעם שמזכיר אותו מזכיר אותו בכבוד רב, וכותב עליו: "בספרו הנחמד אהלי יעקב".

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תחילת בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ **רבי בנימין הכהן בן מברכה** זצ"ל.

נוצבו הרפי: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:28	19:39	20:20
18:46	19:41	20:17
18:35	19:41	20:17
18:45	19:40	20:17

חדשים זה שיעור מספיק בכדי שיעשו. נכון שבכדי שיעשו של הרכבת זה לא שלושה חודשים, אבל אתה מביא בחשבון שלא כל הדברים נעשו בשבת, אלא חלק נעשה בשבת וחלק נעשה בחול, לכן תיסע אחרי שלושה חדשים. אבל יש אומרים שהרכבת הייתה מוכנה כבר עוד מלפני שלוש שנים, ועל זה עונה רבי שבתאי לוי, נכון שהייתה מוכנה, אבל לא היו יכולים להשתמש בה, עד שיעשו בה כמה תיקונים וכמה דברים, אז כל זה לא נחשב הכנה. **לכן מי שיכול להחמיר, תבוא עליו ברכה. ומי שאינו יכול, או שסגרו כמה אוטובוסים בגלל הרכבת הקלה, או מוקרה שרוצה למחר לעבודה שלה וכדו' יש לו על מה לסמוך.** כי יש הרבה שטענו שאין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ואין אדם אוסר קרקע וכדו' וכדו'.⁴ (עיין בשו"ת תפלה למשה ח"א סי' ל"א ובמנו"א ח"א פרק כ"ה ס"ג).

קטעים בארמית שבסליחות אם רשאים לאמרם בלא מנין

1. בסליחות יש כמה קטעים שנאמרים בארמית, כמו: "מחי ומסי, ממית ומחיי, מסיק מן שאלו לחיי עלמא" וכדו'. הרב עובדיה ע"ה אומר (שו"ת יב"א ח"א חאו"ח סי' ל"ה) על פי הגמרא בשבת (דף "ב ע"ב) שלא להגיד אותם כשאין עשרה אנשים בבית הכנסת. למה לא? כי מלאכי השרת אינם מבינים בלשון ארמית, והשכינה נמצאת דוקא כשיש עשרה. ויש אומרים שלשון ארמית גם בזויה בעיניהם, ולכן לא כדאי לומר אותם. אבל מה שנהוג גם בתונוס, וגם בג'רבה, וגם במרוקו, וגם בתימן, שכולם אומרים אותם גם כשאין מנין. את כל הפיזטים האלה "מחי ומסי" וכדו', כולם דברים שכתובים בארמית. **ויש דעה שאומרת שאם זה נוסח שמתוקן לכולם, מותר לומר אותו גם ביחיד. יש לנו דוגמה בלייל שבת, אומרים שם: "זיהי רעוא מן קדם עתיקא קדישא... תמירא דכל תמירין", אחרי הפיזט של הרב האר"י אומרים: "יהא רעוא וכו'".** וזה כתוב בארמית, ולא מחפשים מנין בבית... אין מנין בבית, מה לעשות? אלא זה נוסח אחיד לכולם, וכולם

זקקים" של כחא דהיתרא, אז בסדר... ולא התרתי, והתרופות אבדו, והספרים שלקחתי אתי אבדו. (היה שם ספר "זה השולחן", ויש בו הגהות שלי, וזה הלך). הכל הלך, ולא ידעתי למה. מה עשיתי? "מה פשעי מה חטאתי" (בראשית ל"א, ל"ו). אחר כך ראיתי **מכתב של האדמו"ר מליובאוויטש שאמר לא לנסוע במטוס במוצאי שבת, כי הם מכינים את זה בשבת.** אנחנו אומרים: לא, במוצאי שבת שלוש שעות אחרי שבת הכל בסדר, לא, תדע לך שהם מכינים את המטוס הזה לפני צאת השבת, מכינים ומגבילים, ועושים את כל הדברים שהם צריכים. **לכן לא כדאי לנסוע, אלא אם כן זה ענין של פיקוח נפש, ואין מה לעשות.** וזה לא היה פיקוח נפש להביא כסף לשיבה, בין כך וכה ביום ראשון אין עבודה, אז מה כל כך פיקוח נפש יש כאן? דבר למדתי "זה הדבר הזה פריה", אם לא הייתי נוסע במוצאי שבת, יכול להיות שהדבר הזה לא היה ככה. ומאז לא נסעתי אף פעם במוצאי שבת. אם אדם מוכרח לנסוע, יש פיקוח נפש, זה משהו אחר. (היה פעם אחת שהרב רפאל כהן שיהיה בריא מצפת לקח חולה מסוכן במוצאי שבת, ונמדה לי שזה היה גם בתשעה באב, מוצאי שבת שחל בו תשעה באב), אמר: אין לי ברירה, צריכים לנתח אותו באמריקה. אבל לא עזר כלום, והוא נפטר מהניסיעה או מהניתוח, לא זוכר). לכן כשיש לך ברירה - אל תיסע בשבת.

4. אלה שעושים את הדברים האלה מטרם בעונות הרבים להכשיל. אמנם אמרו שהביאו ערבים לעבוד [ואולי אפשר להקל באופנים מסויימים], אבל גם מפקחים עליהם יהודים, ולפעמים גם היהודי עובד, אי אפשר לדעת כלום. יש מי שאמר שאדרבה הם עושים קידוש ה', כי משהו אמר להם: אדרבה, בואו ניסע דווקא בשבת, שהדתיים לא יוכלו לנסוע. ואמרו שביים ששי האחרון עשו שיעון כזה, באו כמה חילוניים וקשרו את עצמם בדבב פלסטי או בדבב שלוש שניות שלא יוכלו לזוז. אמרו להם: **משוגעים, מה אתם נלחמים בשבת?! מה יש לכם?!** ואחר הכל החליטו שהרכבת הקלה לא תיסע בשבת, גם זה חצי נחמה, גם זה טוב. צריך אדם להסתכל תמיד על הטוב ולא על הרע, "בברכה ה' מציון וראה **בטוב ירושלים**" (תהלים קכ"ה, ה), תראה את הטוב שיש בה, ויש בה הרבה טובות. סיפר לי משהו שלפני חמישים שנה היה חורבן בארץ ישראל, חורבן ממש. היו מוכרים בשר בתל אביב, והיו כותבים שם: "בשר לא כשר", "לא" באותיות ענקיות - לא כשר. אתם לא רוצים לאכול? אל תאכלו. והיו אומרים: ודאי שהחרדים יאכלו, כי אין ישראלו בלי בשר?! אבל לא, החרדים ידעו לעשות בשר משלהם. עכשיו זה הפוך, גם על בשר שהוא לא כשר, כותבים עליו שהוא כשר בהשגחת הבג"ץ... איזה כשר?!... תהיו אחים, תפסיקו להילחם אחד בשני, תפסיקו לרדוף אחד את השני. כשהבואר מנין פורענות, הפורענות אינה בודקת אם זה שומר שבת או זה לא שומר שבת, "ולא ניכר שוע לפני דל" (איוב ל"ד, ט"ו). **לכן מה תפסידו לשמור שבת?! תשמרו שבת, וידעו כולם כי זה "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה"** (דברים ד, ו).

יחזקאל הנביא מוכיח את חירם מלך צור, וכתוב בו: "ותאמר אל אני, מושב אלקים ישבתי בלב ימים", כלומר אני נמצא בים כמו אלקים, אני שולט על הים. אז כאן רבי יהודה הלוי מדבר על הקב"ה, ואומר: אתה ישבת מושב אלקי. לפני שבראת את העולם, היה לך מושב. אבל לא מושב במובינים שלנו, אלא מושב אלקי. "ישבת מושב אלקים, ואין עמקים ואין גבוהים". כי לפני הבריאה לא היה לא עמקים ולא גבוהים, רק מושב רוחני. זה פשט הדברים.

"ובשולי רחמיך אחזיק, עד אם ריחמתיני, ולא אשלחך כי אם ברכתני"

ד. יש הגהה אחת שאולי אפשר להבין אותה, בכתר מלכות של בן גבירול כתוב שם: "ובשולי רחמיך אחזיק, עד אם ריחמתיני, ולא אשלחך כי אם ברכתני" - אני תופס כביכול בשולי רחמיך - בשוליים של המעיל שלך עד שתרחם עלי - "ולא אשלחך כי אם ברכתני". ורבי יוסף חיים אמר (תקון תפלה עמ' ל"ה) שאת זה יעקב אבינו אמר למלאך, אבל וכי אנחנו אומרים לקב"ה "לא אשלחך"? איזה ביטוי זה?! אז הוא דיגל את זה. ובעל אהלי יעקב אמר (מחזור ליום הכיפורים דף ס"ד ע"ב) "ראיתי באיזה ספר (לא הזכיר את שמו) שאמר שאין נכון לומר דברים כאלה כלפי מעלה". אבל אני מצאתי בגמרא ביטוי כזה. **בגמרא בברכות (דף ל"ב ע"א) כתוב על הפסוק "ועתה הניחה לי" (שמות ל"ב, י'), כאדם האומר לחברו "איני מניחך עד שתעשה בקשתי".** הקב"ה אמר למשה רבנו: הניחה לי, עזוב אותי - "ויחר אפי בהם ואכלם", מכלל שמה שהיה תופס כביכול כאדם שתופס בבגדו של חברו.² אז הביטוי הזה "ובשולי רחמיך אחזיק עד אם רחמתיני, ולא אשלחך כי אם ברכתני", זה כמו "לא אשלחך" עד שתרחם עלי ישראל. [מ"מ] זו הגהה שאפשר להבין אותה, ומי שרוצה לדלג קטע זה בכתר מלכות, תבוא עליו ברכה]. כשהתחלתי לכתוב כמה הגהות בסיידור, קמו עלי בוקי סריקי, "בקמים עלי מרעים" (תהלים צ"ב, י"ב), אמרו: אדם לא יכול להגיה, עד שיהיה בלשן ודרשן ופרשן וקשקשן... ובקי בכל התנ"ך כולו. בסדר, מה עוד? צריך להיות בקי בכל המדרשים, וצריך שיהיה בקי בדקדוק, ואתם באמת בקיאים בדקדוק?! אתם בקיאים בבקבוק... מה אתם בקיאים?! אתם לא יודעים כלום. בוקי סריקי שכמותכם, ואני כל הגהה מביא לה מקורות, ומביא לה סמוכות, ומביא לה הכל. ראיתי שאין עם מי לדבר, אני לא מדבר יותר, [הדפסתי את ההגהות שלי וזהו], יגידו מה שירצו.

אם כבר מותר לנסוע ברכבת הקלה?

ה. השבוע היה רעש אם מותר לנסוע ברכבת הקלה או לא. כי כשסללו את הרכבת הזאת, עבדו בשבת. ויש חכם אחד - שמו רבי שבתאי לוי שיהיה בריא - שכתב קונטרס שאסור לנסוע ברכבת הזאת למשך שלושה חדשים. (יש חכם אחר שמגזים, אמר לא לנסוע בה שנה, טוב שלא אמר לכל החיים...). כל פעם שיהיה לנו איזה כלי נסיעה, נתחיל לבדוק אותו אם עבדו בו בשבת או לא עבדו בו בשבת.³ לכן אם יש לך ברירה לא לנסוע ברכבת הקלה, אל תיסע. שלושה

2. היה שטוה אחד שאמר: "משה רבנו תפס את הבגד של הקב"ה. מה קרה לך?! הקב"ה יש לו בגדים? הגמרא לא אמרה ככה, אלא "כאדם שחופס בבגדו של חברו", כמו שאדם תופס בבגד של חברו ומוגע אותו מלעשות מה שהוא רוצה, אותו דבר משה רבנו אמר לקב"ה: אל תפגע בישראל, אל תגע בהם. והקב"ה אמר לו: "הניחה לי - עזוב אותי - ויחר אפי בהם ואכלם".

3. פעם ראשונה שנסעתי [לאמריקה] למען הישיבה זה היה במוצאי שבת בסיון (אני לא זוכר את התאריך, אני חושב שזה היה בט"ז בסיון תשס"ג), ולא ידעתי כלום. אמרתי אם נטוס במוצאי שבת נורו"ח יום שלם, כי ביום ראשון לא עובדים שם, ואני נוסע אז. ופתאום **כשירדנו שכחתי את הספרים שהבאתי אתי, שכחתי כסף, שכחתי תרופות.** מי ביא לי את התרופות האלה? אמרו לי: יש שם אחד שיש לו קשרים עם כל "הגדולים". דיברנו אתו ואמר לי: **אם תוכל להתייר אשה אחת שצריכה חליצה בלי חליצה, אז אולי אני אעזור לך.** אמרתי לו: אני לא יכול להתייר עד שאני אבדוק את העניינים, ואפילו אם אני אבדוק [ואמצא פתח להתיר], אם הרבנים דעתם אחרת אני לא אבוא נגדם. (זה מדובר לפני עשרים שנה). [אמר לי]: אז אתה לא יודע לפסוק. בלאשי [-לא צריך]. הרב נמדד בעיניהם לפי כוחא דהיתרא, אם יש לו "שרירים

כשהדרך סלולה וברורה
לשנה מלכותית ובטוחה... לא מהססים
התקשרו עוד היום: 08-6727523

לע"נ
הדסה בת אביבה ע"ה בתו
 של מורנו הגאון רבי יצחק
 ברדא שליט"א

מדות שהם בשתי מלים, והסימן שלהם שהם המדה הששית, והשמינית, והעשירית - "כי לא יראני האדם וחי" (שמות ל"ג, כ) - "ו' ח' - ל'".

ארך לצדיקים ואפים גם לרשעים

י. ארך אפים הם שתי מידות. למה שתיים? כי הגמרא אומרת (בסנהדרין דף ק"א ע"א) ארך לצדיקים ואפים גם לרשעים. משה רבנו שאל את הקב"ה: למה אתה אומר "ארך אפים" אמר לו: לצדיקים ולרשעים. אמר לו משה רבנו: רשעים יאבדו, למה צריך להאריך להם אף? אמר לו: עוד מעט תראה. כאשר חטאו ישראל במרגלים, אז משה רבנו בא ואמר לו: אמרת לי "ארך אפים" גם לרשעים. אמר לו הקב"ה: אבל אתה אמרת "ארך אף" בלבד... אמר לו: טוב, תן לי ארך אפים. ה' ארך אפים ורב חסד, נוצר חסד לאלפים, נושא עון ופשע, ונקמה לא ינקמה, פוקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל רבעים. סלח נא לעון העם הזה כגודל חסדך, וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה⁷. (במדבר י"ד, ח"י-י"ט). וה' אמר לו: "סלחתי כדברך" (שם פסוק כ). כמו שאמרת לי: "ארך אפים", סלחתי⁸.

- אומרים שבשעה שהרב עובדיה היה קורא את הפסוקים האלה בפרשת שלח לך, היה מתחיל לבכות. הוא רגיש מאד, והוא בוכה כאילו הוא מדבר במקום משה רבנו עם הקב"ה!
- אנחנו צריכים לומר "ארך אפים", כי הדור שלנו מה הוא? כולו חושך ואפלה. אפילו אלה שלא נוסעים בשבת, לא תמיד הם שומרים על השבת. שומרים קצת מכאן וקצת מאכאן, "מזכרת" למסורת אבות... אחד כתב היום שכאשר אהרן ברק אמר פסוק "שמע ישראל", נזכר בילדותו בקבונה כשהיה בגטו, ואמר "שמע ישראל" בדמעות שלישי. וראו אותו. ואחריו אמרו הרבה חילוניים: אם אהרן ברק אמר שמע ישראל, אנחנו על אחת כמה וכמה. אדם צריך תמיד לעשות מעשים טובים, ולא יאמר מה יצא לי מזה, הרי הוא לא מאמין. קודם כל יכול להיות שהוא מאמין בלב, וזה לא אמת מה שהוא אומר אני לא מאמין. ודבר שני, באותו רגע שאמר "שמע ישראל" הוא האמין. והראיה, שזלגו עיניו דמעות. צריך להאמין בדבר הזה, כל יהודי יש בו נשמה טהורה. יש מקרים שכופים את הבעל לגרש את אשתו. ואם הוא לא רוצה, נותנים לו מכות עד שיאמר "רוצה אני". ולמה צריך שיאמר "רוצה אני"? כי הגירושין צריכים להיות מרצונו של הבעל, ואם הוא לא מוכן זה לא נחשב גירושין. והרמב"ם (פ"ב מהלכות גירושין ה"כ) שואל: מה זה שוה שאתה מכה אותו, והוא אומר רוצה אני? הרי הוא מפחד מהמכות, מי אמר שהוא חזר בתשובה ורוצה לגרש ותירץ, שכל יהודי בנפשו

משתמשים בו. ויש תשובת הגאונים מלפני אלף שנה (או קצת יותר) שאומרת שאנחנו לא חוששים למה שאמר רבי יוחנן "אל ישאל אדם צרכיו בלשון ארמי", כי אנחנו שואלים מהקב"ה, וכי הוא לא יודע לשון ארמית? הוא יודע את הכל, מה אכפת לנו מהמלאכים. ככה אמרו בפשטות. (עיין באוצר הגאונים פ"א דשבת עמ' 4-6). זו סברא פשוטה של רב האי גאון ורב שרירא גאון. אלה גאוני עולם שהיו בסוף הגאונים, והיה להם שכל ישר, ודחו דברי רבי יוחנן מסברא! (מי יכול לעשות דבר כזה?!). ואת הסברא שהם אמרו, אמר אותה גם כף החיים (סי' תקפ"א ס"ק כ"ז). והרמב"ם גם כן לא הביא את הדבר הזה שלא אומרים בקשות בלשון ארמית. אבל אמרו למה הרמב"ם לא הביא? כי תיקנו כבר נוסח תפלה בעברית, ואחריו שתקנו נוסח תפלה, אף אחד לא יתפלל בארמית, כי כבר יש לנו נוסח תפלה בעברית. אבל מחילה מכבודם זה לא נכון. למה? כי נוסח התפלה זה לתפלה של כל יום, אבל תפלות פרטיות כשאתה בא לחולה ואתה אומר "רחמנא ידכרינג לשלם" - ועל זה דיברה הגמרא בשבת - זה נתקן בעברית?! לא נתקן בעברית. אלא אם אתה רוצה לברך אותו, תאמר לו: "רפואה שלמה, בריאות איתנה, בשורות טובות", ככה אומרים היום בארץ ישראל כי אנחנו מדברים בעברית, אבל מה עם כל המדינות שמדברים בארמית או בכל שפה אחרת? למה הרמב"ם לא הביא את הדין הזה? אלא מוכרח שהוא הלך בשיטתם של הגאונים, שהם אמרו אף על פי שרבי יוחנן אמר ככה, לא חיישינו ליה. ואני ביררתי פעם מיהודי מרוקאי, ואמר לי שככה נהגו במרוקו, כשאין מגין אומרים "מחי ומסי", וגם "רחמנא אדכר לך", הכל אומרים.

החזן בסליחות יש שנהגו שיהיה חזן כל היום

ז. יש מנהג של האשכנזים שמי שהיה חזן בסליחות, יעלה חזן כל היום. (והובא ברמ"א סי' תקפ"א ס"א). למה? כי "המתחיל במצוה אומרים לו גמור" (ירושלמי מגילה פ"ב ה"ז), ככה כתבו האחרונים (עיין במשנ"ב וכה"ח שם). אבל זה לא מובן, כי אם אתה אומר ככה, אם כן כל השנה כולה מי שהתפלל שחרית, יתפלל מנחה וערבית, ולא שמענו דבר כזה. כל פעם מי שיש לו חיוב מתפלל, ומי שאין לו חיוב לא יתפלל. לא אומרים: מי היה חזן בבוקר, תביאו אותו, אתה צריך לעלות כי "המתחיל במצוה אומרים לו גמור". איזה גמור? אל תעשה לי כאב ראש... אז מה הטעם בזה? אז אמרו טעם יפה מאד בשם הלבוש, בזמנו היו נוהגים שמי שהוא חזן בסליחות הוא צם כל היום⁵. אז אם יהיה חזן קבוע, כל יום יצום? הוא לא יוכל לעמוד בצומות האלה, לכן מחליפים. כל יום מי שאמר את הסליחות היום, יצום, והוא גם חזן בכל התפלות, כי תפלתו מקובלת יותר. ומי שלא אמר, לא יצום. זה טעם יפה. ונפקא מינה בימינו כשאין דבר כזה. לא כל אחד ואחד שמתפלל שחרית יכול להמשיך, אז ממילא אין בעיה, כל אחד יכול לומר סליחות, ואחר כך בשחרית יבוא מישהו אחר.

מקור המנהג לתקוע בסליחות

ח. הראה לי רבי חיים ברגי - תלמיד חכם גדול מהישיבה, בטור בהלכות תענית (סי' תקע"ט) שבסליחות שהיו אומרים בתענית ציבור (למשל כשיש עציית גשמים וכדו'), היו אומרים: "מי שענה לאברהם אבינו וכו'" והיו תוקעים ומריעים ותוקעים, וזה כדברי הגמרא בתענית (דף ט"ו ע"א). והטור הוסיף שאחר כך אמרו "ויעבור". אז אם כן ראינו שעושים תקיעה תרועה תקיעה ואחר כך ויעבור, ומזה בא המנהג שלנו (בארץ ישראל בלבד) שאומרים "א-ל מלך", ותוקעים תקיעה תרועה תקיעה. אני מצאתי מקור מרבי שמואל ויטאל, והמקור של הטור זה קצת יותר קדמון, אלא שהטור לא מדבר על הסליחות, אלא מדבר באופן כללי.

למנות באצבעות י"ג מידות

- במנין י"ג מידות יש דעות רבות, והרב עובדיה אומר (חזון עובדיה ימים נוראים עמ' ל"ג) שבגלל שיש בהם ספיקות, לכן לא כדאי למנות אותם באצבעות. אני סופר אותם כמו שמקובל לפי דעת האר"י⁶, ה"ה", זה שם עצם וזה לא מן המנין. האבן עזרא אומר שם הו"ה זה שם עצם, זה לא שם תואר. ואילו שאר השמות הם תארים - "א-ל, רחום, וחנן, ארך, אפים, ורב-חסד (ביחד), ואמת, נוצר-חסד (ביחד), לאלפים, נושא-עון (ביחד), ופשע, וחטאה, ונקמה" - שלש עשרה. יש שלש
- ואני יודע שישנם צדיקים עד היום שהם צמים כל חודש אלול, כמו משפחת אבוחצירא, משפחת רבי דוד, ומשפחת רבי אלעזר וכדו' הם נוהגים לצום כל יום, אז מי שהוא חזן, עוד יותר יל שיהיה לצום.
- אם אני נשען על השולחן, אני לא יכול למנות אותם. אבל אם אני יושב, או שאני התחלתי בעמידה וישבתי, אני סופר אותם.

בס"ד
ושמחת בחגך
סוכות
לדירתך
 העוצמה שבהידור

אפשרות להחירה של זוכה הסוכה - 2.10 מטר / 2.30 מטר
 אפשרות לחיובק עם צמוד חנייה - בפתח הסוכה

ניתן להשיג במחיר זול
 ניתן להשיג חלקים להרחבת סוכה קיימת
 כדי מהודר לסוכה בתוספת חלונות לאורזר

אפשרות של מנענע נחמדי עם מנענע לבוד או חבל לבוד
 סכך קלוב למתחם פנאי לאלוהיכם

הפצה ראשית:
 רבי יוחנן בן זכאי 10 אשדוד
 055-6777347 / 050-7704380
 SUKKA770@GMAIL.COM

תשל"ך יוכיח

יא. לכן ככה אנחנו מונים את י"ג מדות. הרי כל הזמן קבלנו את דעת האר"י. וגם בתשל"ך בראש השנה, אומרים שהמדה ראשונה היא "א-ל", שניה "רחום", שלישית "חנון", רביעית "ארך", חמישית "אפים", הששית "ורב חסד", השביעית "אמת", השמינית "נוצר חסד", התשיעית "לאלפים", העשירית "נושא עון", "ופשע" אחת עשרה, "וחטאה" שתיים עשרה, "ונקה" שלוש עשרה, כמו שאנחנו

מונים. וככה גם מסתבר. היה חכם אחד שאמר שמתחילים משם ה', אבל [לפי רבנו האר"י ועוד] זה לא נכון, כי שם ה' זה "שם עצם" ולא "שם תואר". ו"מידה" פירושה "שם תואר", המידות של האדם זה שם תואר, ואילו שמו הפרטי זה נקרא "שם עצם".

"זכר ונקבה בראם... ויקרא את שמם אדם"

יב. בפרשת השבוע - כי תצא - יש כמה הלכות. אומרים שאין פרשה שמלאה הלכות כמו פרשת "כי תצא", יש בה **שבעים וארבע הלכות**. ויש בה הרבה "פרשיות" - הרבה פסוקים, כאן פרשה פתוחה וכאן סתומה. ויש בה חכמה רבה מאד. הנה בליל ששי עשו הפגנה של "חילונית" שבאו למחות שאחיהם החרדיים, מענינים את ה"חרדיות"... וממירים להם את החיים. אם הן עולות באוטובוס, לא נותנים להם לשבת במקומות הראשונים, רק באחרונים. וכי אנחנו לא בני אדם? ודאי שאתן בני אדם, וכי יש ספק בדבר? "זכר ונקבה בראם, ויברך אותם, ויקרא את שמם אדם" (בראשית ה', ב'), נאמר "אדם" כשהם ביחד, לא "אדמים", אלא "אדם" אחד. א"כ למה התורה אומרת שצריך הפרדה? כי זה לטובתן של הנשים. אלה שחיים בצורה אחרת, הם לא חיים כמו בני אדם. הם חיים כמו חיות, וחיים בכל צורה שהם רוצים.

"כבודה בת מלך"

יג. וראיה לדבר, שבפרשת השבוע (דברים כ"ד, א'-ד') כתוב: "כי יקח איש אשה ובעלה, והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר, וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה, ושלחה מביתו. ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר. ושנאה האיש האחרון (עם הראשון והשני אותו דבר...), וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה, ושלחה מביתו, או כי ימות האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה. לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה להיות לו לאשה, אחרי אשר הוטמאה, כי תועבה היא לפני ה', ולא תחטיא את הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה". למה זו תועבה? הרי הראשון גירש אותה כדת וכדין בגט, והשני גם כן גירש אותה כדת וכדין, והיא רוצה לחזור לבעלה הראשון. (והיו מקרים כאלה)? למה התורה אסרה? יש טעם

רוצה לעשות מעשים טובים, (והראיה, שאתה רואה לפעמים שיהודי עובר ליד ערבים והם רוצים לכסח אותו בלי שום סיבה, ואילו יהודי כשהוא עושה משהו רע, יש לו איזו סיבה, בגלל כך וכך, כך הוא עשה לי ולכן אני עשיתי לו כך. ואם תגיד לו: איך יהודי עושה דבר כזה?! הוא יגיד לך: סליחה, טעיתי. רוב היהודים ככה. אולי ישנם בודדים שיוצאים מן הכלל). ולכן כאשר אנחנו מכים אותו, לא אותו אנחנו מכים, אלא אנחנו מכים את היצר הרע שלו. כי היצר הרע שלו הוא עקשן. לכן תכה אותו - "אודרוב" "אוכבוט", ואחרי שאתה תדרב ותכבט, הוא נרגע. הוא עקשן, תביא לו עשרים שמות הו"ה [שזה גימטריא "עקשן" - 520] והוא כבר לא יהיה עקשן...

9. היה אחד באשקלון, שאשתו עשתה לו צרות צרורות, וגירש אותה, ונישאה למישהו אחר. והיא ראתה שהשני גרוע יותר מהראשון, אמרה: מה עשיתי? התקשרה לבעלה הראשון

פשוט מאד שכתב אותו הרמב"ן (דברים כ"ד, ד), וגם כתב אותו רבי יהודה פתאיה בספרו מנחת יהודה על התורה (שם), וכתבו אותו עוד חכמים, שאם התורה לא היתה אוסרת. היה עשיר גדול רואה אשת חברו שהיא יפה בעיניו, והוא יאמר לבעלה: תשמעי, אתה ידיד יקר שלי, תגרש אותה, ותגיד לי כמה אתה צריך להוציא על זה בשנה, מאה אלף דולר? אני אתן לך מאתיים! ובלבד שתשחרר את אשתך ותתן לה גט כדת וכדין, ואחרי שנה אני אחזיר לך אותה, ואני מוכן

להישבע לך. ובעלה רואה כסף וכל טוב, א"כ למה שסרבו? ואחרי אותה שנה, יגרש אותה השני, ויקח אותה בעלה הראשון. ואחר כך יבוא עוד אחד וגם הוא יבקש, וכך האשה תעשה "מסחר" - "הייתה כאניות סוחר" (משלי ל"א, י"ד)¹⁰...

בדמעות ואמרה לו: תחזיר אותי. אמר לה: אין מה לעשות, התורה אסרה אותך! למה התורה אסרה? התורה אסרה. נקודה.

10. בערבית מסחר נקרא "מסכרה", שפירושו "בזיון וצחוק". הערבים קוראים לפורים שלנו "עיד אל מסכרה" - חג הצחוק.

האשה לא ירודה! צריך לכבד אותה. גירשת - גירשת! אם היא עוד לא התחתנה, אתה יכול להחזיר אותה, (בתנאי שאינך כהן, כי כהן אסור בגרושה), אבל אם כבר נישאה לאיש אחר, לא תוכל להחזיר אותה.

"הנצו הרימונים"

יד. אצל הערבים זה הפוך, אדם שגירש את אשתו, לא יכול להחזיר אותה, אלא רק אחרי שתינשא לאיש אחר! אם לא נישאה לאיש אחר, אינך יכול להחזיר

לבית הוריה: יש לי כאן רימון ואני אוכל אותו לאט לאט, "לכבודך", גרגר אחר גרגר - שירבו זכויותינו כגרגירי רימון... ואם את לא חוזרת, עד שאני מסיים את הרימון, את מגורשת מעכשיו "תלתא פלתלתא"! אבל האשה "מצפצפת" עליו, ואומרת: בסוף הוא יכנע לי, וכך עשתה. הלכה לשם, ופטפטה פה ושם, עשרה קבין של פטפוטים ירדו לעולם, תשעה וחצי נטלה האישה...¹² וכבר עבר הזמן, ורק אחר כך היא חזרה. "ברוכה הבאה, בואי כלה, בואי כלה" (הרכבת הקלה...).

מה את עושה כאן? הרי הזהרתי אותך! וכבר גמרת את הרימון! אמרה לו: טוב, אם אתה רוצה לגרש אותי, תגרש אותי. והוא יודע שאם יגרש אותה (על פי התנאי שביניהם שהוא כבר גמר את הרימון) הוא לא יוכל להחזיר אותה. הלך למופתי, והלך לקאדי, והלך לפרופסור... אמרו לו: אין מה לעשות, כך כתוב בקוראן, מה נעשה לך? כך "קיבל" פלוני מגבריאלי (הם קוראים לו "גבריאלי"), שאם יגרש אשה לא יוכל להחזירה, עד שתנשא לאיש אחר והוא יסכים להחזיר אותה אליך. אבל אם הוא לא יסכים ויאמר לך: טיפש, למה גירשת אותה, אני לוקח אותה לעולמי עד, (זו בעיה משומה חרפה) אין לך מה לעשות. אמר אם כך איזה חיים יש לי, שאשת חיקי תנשא למישהו אחר? אני אלך מכאן. והוא היה עובד כצורך בחנות, ועל ידו היה תלמיד חכם גדול שגם הוא היה צורך, ושמו רבי יעקב כהן ע"ה¹³, הלך אליו ואמר לו: רבי יעקב, אני רוצה לשלם לך את כל החובות שלי כי אני בורח מהעיר. אמר לו: למה אתה בורח? אמר לו: כי אין לי חיים כאן, אשתי תינשא למישהו אחר ואני אשתוק? אין לי ברירה. שאל אותו: ולמה תנשא למישהו אחר? אמר לו: כי אכלתי את כל הרימון, ואכלתי אותו גרגר אחר גרגר, והיא באה להכעיס אחרי שגמרת. אמר לו: מי אמר לך שגמרת? אמר לו: גמרת. מה השאלה? אמר לו: לך תחפש טוב, ותמצא שיש איזה גרגרים שנפלו מתחת לשולחן. אם תמצא אותם, נפתרה הבעיה. התפלל: איך יתכן שאף אחד לא אמר לי את זה?! אמר לו רבי יעקב: קודם כל לך תחפש, לפני שיטאטאו את הבית. ואחר שתמצא את הגרגרים, תלך למופתי ולקאדי שלך והוא יפסוק לך, וכי אני "פוסק" לערבים?!... אני רק אומר לך את הסברא שלי. ואכן הלך ומצא שם שלושה גרגרים, שמח ואמר: בן פורת יוסף, כנגד אברהם יצחק יעקב... חזר לרבי יעקב ושאל אותו: מצאתי שלושה גרגרים מה הדין? (אולי רק אחד מועיל, אבל שניים לא...). אמר לו: שלשה וארבעה על אחת כמה וכמה. אבל מה אתה משגע אותי? לך למופתי שלך. הלך אליו ופסק לו: אם מצאת שלשה גרגרים, אתה יכול לחזור לאשתך.

"האלף לך שלמה"

בעשרת ימי תשובה, עשרת הדברים שיסדרו לך את השנה

וכל זה בסך 250 גימ"י נ"ד (מצווה) 4*

כל עשרת ימי תשובה

השמות יזכרו בל"נ לפרטי פרטים על כל בקשותיהם (בתפילה הנעילה ברכה כללית) ניתן להעביר עד 5 שעות

08-6727523 רב קווי מענה 24 שעות

או בעמדות נדרים פלוס או באתר: did.il/jrxTY

חכמת התורה

טו. הוא כל כך שמח ואמר, תראה איזו חכמה יש ליהודים! היהודי הזה לומד גמרא ורש"י ותוספות ומהרש"א ומשמרות כהונה, מאיפה הוא יודע את הפתרון הזה על רימונים וגרגרים? זה בודאי מראש השנה שלו, שירבו זכויותינו כגרגירי רימון...

12. פעם אמרו לאשה אחת: את לקחת יותר מהשיעור שלך, כי חכמים אמרו (קידושין דף מ"ט ע"ב): "עשרה קבין שיחה ירדו לעולם, תשעה נטלו הנשים, ואחד כל העולם כולו". ואת עברת כבר את התשעה קבין! אמרה להם: אני לא עברתי, זו זכותי! איך זכותך? הרי יש לך רק תשעה קבין! ענתה: לא כתוב בגמרא שתשעה נטלו הנשים, ואחד לאנשים. אלא ואחד כל העולם כולו. וחצי מהעולם זה הנשים, לכן יש לי תשעה קבין וחצי... אתה למשל, יש לך רק חצי קב, ולכן אני כפולה ממך פי תשע עשרה!...

13. מחבר ספר "מעיל יעקב" על מסכת מעילה, "כוכב יעקב" על מסכת תענית, ויש לו עוד הרבה ספרים על פי סדר האל"ף ב"ת, ופעם פרסמו אותם בשמותיהם.

אותה. אבל אם נישאה לאיש אחר, והוא נתן לה גט, רק אז יכולה לחזור אליו.¹¹ והיה מעשה באחד כסיל ובער שהיה כועס על אשתו, ואמר לה כשהלכה

11. ולמעשה אין להם גט, ה"גט" שלהם, זה משפט בערבית - "תלתא פלתלתא" - שלוש כפול שלוש, ואף אחד לא יודע מה זה "שלוש כפול שלוש". עד שגיליתי דבר "סוד" (ואיני יודע אם זה סוד אמיתי...), כי "גט" זה אותיות גימ"ל וט"ת, וא"כ זה שלוש (גי) כפול שלוש (יוצא ט)... ואצלם כשהוא אומר לה "תלתא פלתלתא" גמרנו, לא צריך לא עדים ולא שטר, ולא שום דבר, די בשתי מלים...

”כי הם חיינו ואורך ימינו”

טז. לכן אדם צריך להרבות בלימוד התורה, ולהודיע לחילונים שאנחנו לא מבזים את האשה, אדרבא, אנחנו מכבדים אותה. תמיד חכמי ישראל ידעו לענות, רק שבימינו לא רוצים לשמוע, כותבים בעיתונים שלהם את כל הרשע שבעולם, את כל הדברים הבטלים והמבוטלים שבעולם. אם כל אחד ידע איך לענות על השאלות, אף אחד לא ישאל שאלות¹⁶. וכל מי שישמע דברי תורה, וכל מי שיסתכל בתורה, יראה שהתורה לא מפלה בין איש לאשה - ”וכי יגח שור את איש או את אשה ומת, סקול יסקל השור” (שמות כ”א, כ”ח). ומוחמד כתב שאם השור נגח איש ישלם כופר, ואם נגח אשה, משלם רק חצי כופר... למה? כי האשה היא רק חצי בן אדם. איזה דברים אלה? דברים בטלים¹⁷.

למה ”לנכרי תשיך, ולאחיך לא תשיך”?

יז. תדעו לכם שבתורה יש תשובות לכל השאלות! הנה כתוב: **”לנכרי תשיך, ולאחיך לא תשיך”** (דברים כ”ג, כ”א). למה לנכרי תשיך? כי גם הוא משיך אותי, שכאשר הוא מלווה לי, הוא רוצה ריבית, אבל ”לאחיך לא תשיך” כי אנחנו ביחד יש לנו הסכם בינינו לא לדרוש ריבית, אלא אם כן זה ריבית בהיתר עיסקא שזה משהו אחר. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים **כאן**, ואת כל השומעים **ב”קול ברמה”**, והקוראים **אחר כך בעלון**, ה' יתברך ימלא כל משאלות לבם לטובה, ויזכו להיכתב בספר חיים טובים, הם וכל בני ישראל, לרבות גם אלה שעדיין לא חזרו בתשובה, שיחזרו בתשובה ויבינו את היופי שיש בתורה, ואת החן שיש בה - כי היא ”יעלת חן וכלילת יופי” (עי”פ נוסח הכתובה), **הקב”ה ימלא כל משאלות לבנו לטובה, ויחדש עלינו שנה טובה ומבורכת.** וכן יהי רצון ונאמר אמן.

16. פעם אשה אחת - נדמה לי אשתו של רבי עקיבא איגו, אמרה לו: **מדוע מברכים ”שלא עשני אשה”**, [וכי אני גרועה יותר מהעגלון של העיירה?] כמה גרועות הנשים? ענה לה: כוננת הברכה היא, שכל אחד מדבר על אשתו, ואת גרועה ממני... אני גאון גדול, ואת לא מבנינה הרבה, כי את יודעת רק מעט לבשל, וכי את מבנינה מהרש”א או נודעיה יהודה? כל אחד מדבר על אשתו. ”שלא עשני אשה” כמו האשה הזאת. כי אם האשה יותר חכמה מהבעל, היא לא תיקח אותו... אלא תיקח אדם חכם, ואם הסכימה לקחת אחד כמו רבי עקיבא איגו, סימן שהיא מודה שהוא יותר חכם ממנה. פעם ראו איזה רב אחד שיום אחרי הבחירות בארצות הברית, היה מחכה להודעה של הרדיו בשעה שבע בבוקר מי נבחר בסוף, קלינטון או בוש. שאלו אותו: מה אכפת לך? למה אתה מחכה? אמר להם: אני רוצה לדעת מי נבחר, וכך כאשר אני אברך **”שלא עשני גוי”** אני אכוון שלא עשני אפילו גוי כמו בוש! כי אני חשוב בשמים יותר מבוש! וכי בוש יכול להפסיק מלחמות? הוא לא יכול, הוא רק שליח מלמעלה, אבל אנחנו על פי התורה נוכל לעשות הרבה דברים טובים. ”שלא עשני גוי” אפילו כמו קלינטון או כמו בוש. **”שלא עשני עבד”**, אפילו כמו העבד הכי מומחה בעולם. צריך לדעת שיש לעם ישראל נשמה טהורה.

17. יש אומרים שהדין הזה, שלא יוכל להחזיר את אשתו עד שתנשא לאיש אחר, זה דין מוזר מאד שכתבו אותו הסופרים היהודים של מוחמד. וכתבו אותו בספר הקוראן כדי לשחק בו... כדי להראות לערבים איזה דינים מזוירים כתב לכם ה”נביא” שלכם! ויש מביאים אסמכתא לזה, שכמה פעמים כתוב בספר הקוראן: א.ל.מ. ואומרים שזה ראשי תיבות ”אני לא מאמין”, כי הסופר היהודי כתב את זה. את זה שמעתי מרופא (יהודי כמוכן) בקיץ תש”ל (עברו מאז 53 שנים). כי בצרפת אם יש משפחה גדולה, הם לא צריכים לשלם לרופא את כל הסכום, אלא רק עשירית ממנו. ולכן הרופאים היו משתדלים לספר סיפורים, כדי שיביאו אותם מדי פעם, כי הם מקבלים מעט מאד. ואנחנו היינו מתאכסנים בבית של אחד בשם **שמעון משאש**, והבן שלי גדעון שיהיה בריא לא היה מרגיש טוב. בתנוס לא היה לו תאבון, וכל מה שהיו מביאים לו, לא היה רוצה. והייתה אמו מכריחה אותו לאכול, אבל הוא היה אוכל ואחר כך מקיא את הכל, והייתה מכינה לו עוד פעם את האוכל. אבל בשבת לא היתה יכולה לעשות את זה, כי לא היתה יכולה לבשל עוד פעם, ולכן יום שבת היה קשה עד מאד. ולא השארנו רופא שלא הלכנו אליו, והיה רושם את התרופה הזו והתרופה הזו. אז הלכנו לצרפת עם אבא ע”ה בחודש אלול תש”ל (זה לפני 53 אבל אני זוכר את זה כמו אתמול), והיינו אצל משפחת משאש שהייתה משפחה גדולה ויכלה להביא רופא בעשירית התשלום. והרופא אמר לאשתי: הוא יגדל ויאכל, אל תכריחי אותו. (ואחר שיצא, אמרה לי: איזה משוגע, מה הפירוש ”אל תכריחי אותו”, הרי אנחנו יודעים שצריך תמיד להכריח את הילד עד שיאכל... מה נעשה, נתנוכח? אומרים שיש שלושה דברים: את הים לא חורשים (אם תחרוש את הים הוא יחזור שוב לאיתנו), ואת הכוכבים לא סופרים, ועם אשה לא מתווכחים! מה שתאמר לך האשה - מקובל עליך, ”מקובל וטוב יפה“). ודרך אגב היה הרופא הזה מכניס לנו סיפורים יפים כדי שכל פעם נזמין אותו... אז הוא אמר לנו שבכמה פרקים בקוראן כתוב בסופם ראשי תיבות שאף אחד לא יודע מה הם: א.ל.מ. הערבים אומרים שזה ראשי תיבות של המלאכים שמסרו למוחמד את הקטע הזה... והוא אמר לנו שיש כאלה שמפרשים שזה ראשי תיבות: אני לא מאמין... לך תדע עם זה כך או אחרת, לא נדע.

חזר אליה ואמר לה: את לא מגורשת, כך פסקו לי ”הרבנים הגדולים” ובראשם הרב הראשי רבי יעקב כהן! אחרי כמה חודשים הגיע חג סוכות, ורבי יעקב היה בשכונת היהודים (שכונה לא גדולה), ופתאום הוא רואה שבאה אליו ”המולה” שלמה, עם עגלה מלאה פירות ורימונים וכו'. התפלא: בשביל מה זה? אמרו לו: זה בשבילך, כי התרת לי את האשה! אמר לו: אני התרתי לך?! אמר לו: ”הגאונים” שלנו השתגעו מהסברא שלך, איך מצאת את הסברא הזו? אמרו לו אבל אל תביא לי, זה שוחד. אמר לו: זה לא שוחד, זה ”לאחר מעשה”, זה בסדר... הסכים. ובשנה אחר כך שוב הביא לו¹⁴. אמר לו רבי יעקב: זהו, יותר אל תביא לי, כי ”בתלתא הוי חזקה” (ב”מ דף ק”ו ע”ב), ואם תביא שלוש פעמים, זה יהיה כמו נדר, ויהיה חובה עליך להביא... ומאז הפסיק. וכך הלך הגוי, כשהוא משתאה מחמתם של היהודים¹⁵. רבי יעקב כהן היה חכם גדול.

14. כי אצלנו תולים בסוכה רימונים ותפוחים והכל. חסידי חב”ד תולים רק תמונות של האדמור”ים שלהם, זה מה שיש להם. וחסידי נדבורנא מביאים רק אתרוגים בלי סוף, אפילו שיש להם כבר עשר שנים... מה אתם מביאים אותם? אבל כך הוא המנהג שלהם. והמנהג שלנו הוא המנהג של הגמרא (ביצה ל”ב) שמביאים רימונים ותפוחים ואפרסקים וכו’. ופעם הייתי בגר’בא בתג הסוכות, ואי אפשר לתאר איזה תענוג היה, אתה מרגיש שאתה נמצא בגן עדן של אדם הראשון לפני שאכל מעץ הדעת... איזה פירות, איזה ריחות, ואיזה יופי. מאיפה הבאתם את זה? כך נהגו מאבותינו. אבל במקומות אחרים אין להם פירות, פשוט אין להם. כי העולם שלהם הפוך, וברכת האילנות שלהם לא תבוא בניסן אלא תבוא בתמוז, מה לעשות? הגמרא אומרת (ברכות דף מ”ג ע”ב) שהפירות מלבלבים בניסן, ואצלם הכל הפוך. ואילו אצלנו אצל רוב הספרדים יש לנו דבר כזה. ובגלל שידע הערבי הזה שהיהודים משתמשים בפירות בחג הסוכות, לכן הביא הרבה פירות כאלה לכבוד החג.

15. אמרו שרבי יעקב הזה מילדותו היה פיקח גדול. ופעם אחת בילדותו הלכו הוא ואביו על בית הקברות של הערבים, והנה פגש אותם איזה ערבי מכובד, ואמר להם: אתם אומרים שאנחנו לא בני אדם, ”אתם קרויים אדם” (יחזקאל ל”ד, ל”א) ואין אומות העולם קרויים אדם” (יבמות דף ס”א ע”א), ולכן אתם דורכים על הקברים שלנו, נכון?! אמר הבן לאביו: אני אענה לו. אמר לו: אתם מאמינים שכאשר הערבי מת, עולה ישר לג’נה - ישר לגן עדן, לשבת בחברת מוחמד, ונשותיו ופילגשו... אם כן אתם תחפורו כאן לא תמצא כלום, כי כולם בשמים... אם כן מדוע לא לעבור, וכי אנחנו עוברים על קברים? הרי אנחנו עוברים על סתם אדמה. התפעל הערבי הזה: איזה תירוץ יפה, מאיפה הבאת את התירוץ הזה?! ופנה לאביו (שמו רבי אברהם כהן), ואמר לו: תשמור על הילד הזה, הוא פיקח עצום וגאון גדול! מי יכול לומר תירוץ כזה? תמיד אומרים: אתם קרויים ”אדם” ואין אומות העולם קרויים אדם, אבל הוא אמר לי תשובה קולעת! היה חכם גדול.

בשורה
לשוחדי
תורה

דרגל תחילת לימוד
מסכת קידושין במחזור הדף היומי

מסכים או לישר לקהל הקהלים שניקח
לדעת את ספרי הכבוד של
פון וואן רחם השיכור
רבנו מאיר כנאזח שליט”א

ארים נסי
קידושין

ובו חידושים וביאורים על
כל הנוסחת כעיסק העיון
ויזש הסברא.

ליגל תחילת הלימוד
ניתן להשיג במחיר מיוחד:
050-4158565

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות
הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א
 ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה

ערך הרחי"ג ר' אלעזר חזקוני שליט"א

הכח של התורה

(המשך משבוע שעבר)

פטור ממילואים

סיפר לי אדם שהשתתף בשיעורים של מורנו הגאון הרב **משה לוי זצוק"ל**, שיום אחד קראו לו מהצבא לבוא למילואים, ואמר לרב: "יש לי ילדים קטנים בבית, אני לא יכול לעזוב אותם וללכת למילואים, וגם אם אלך למילואים לא אוכל לבוא לשיעורי תורה, מה אעשה? הרב יכול לברך אותי?". ענה הרב ואמר: "לך לבסיס, ותאמר למפקד שהרב שלך פטר אותך ממילואים!". הוא חשש לומר למפקד, אבל אחרי שחשב על זה, החליט שאם הרב אמר צריך לעשות. כתב את דברי הרב על דף, וכשהגיע לבסיס הביא את הדף למפקד. המפקד שאינו שומר תורה ומצוות, קרא את הדף, הסתכל עליו ואמר: "אם הרב שלך פטר אותך, לך לבית שלך! אתה פטור ממילואים!".

להביא את הרב...

אחיו של אותו חייל היה גם כן משרת בצבא, וקראו לו לבא לבסיס לפני ראש השנה. כאשר ראה כך, אמר להם: "אני בעל משפחה, ויהיה קשה להם בלעדי בראש השנה, אשמח אם תאפשרו לי לדחות את המילואים לאחר ראש השנה". אבל עם כל הקושי, בקשתו נענתה בסירוב מוחלט. הלך אותו יהודי ודיבר עם הרב, וכששמע הרב את הדברים, אמר לו: "אתה צודק, בראש השנה צריך להיות בבית, אם תלך לא תהיה איריה טובה בבית, לך לבסיס ותאמר למפקד 'הרב שלי פטר אותי מהמילואים'".

הוא כאחיו גם כן כאשר הגיע לבסיס, הלך למפקד ואמר לו: "הרב שלי אמר שאני לא צריך לעשות מילואים, אני צריך להיות בראש השנה בבית עם הילדים!". ענה לו המפקד בעזות: "אין בעיה, אתה יכול ללכת, אבל תביא את הרב במקומך, אם הוא לא בא אתה לא יוצא מכאן!". לא היה לו מה לענות, שתק וקיבל את הדין באהבה. לאחר מספר דקות כשחילקו את החיילים כל אחד לתפקיד שלו, שמו אותו באבטחה תחת פיקודו של מפקד אחר. כאשר הגיע המפקד, ספר את החיילים ואמר: "יש כאן שלושים ואחד חיילים, אני ביקשתי רק שלושים!". ספר פעם שניה, ושוב פעם שלוש וואחד חיילים. לפתע הסתכל המפקד על אותו יהודי ואמר לו: "לך הביתה, אתה מיותר!". הלך האיש לביתו שמו ומאושר, כשבעיניו ראה איך שצדיק גוזר וה' מקיים,

כמוכן לא לפני שאיכל למפקד הראשון חג שמח ושנה טובה...

לעשות הפלה?

סיפר לי אדם בשם דוד כהן הי"ו, שפעם הרב היה סנדק באחת הבריתות ביבנה, והאיש ניגש לרב לבקש ברכה לזרע קודש של קימא. שמע הרב ואמר לו: "בעזרת ה' יולד לך בן, ואני אהיה הסנדק". אמר לו: "אבל אני ואשתי כבר מבוגרים". ענה הרב: "אל תדאג, היא כבר בהריון". הלך לביתו, ובאמת לאחר ימים בודדים, בשרה לו אשתו שהיא בהריון.

במהלך ההריון כשנבדקה האשה, אמרה לה הרופאה: "את חייבת לעשות הפלה, לא עלינו העובר לא שלם, את לא תוכלי אפילו להסתכל עליו!". הם נבהלו מעט, חשבו מה לעשות, והחליטו שהרב משה שבישר על ההריון, הוא יחליט מה לעשות.

הגיעו לרב, שמע הרב את דבריהם ושאל: "יש לכם אמונת חכמים? מה שאגיד לכם אתם תעשו?". השיבו: "כן, נעשה כל מה שהרב יגיד". אמר להם הרב: "אם כן תביאו לי את המסמכים שקבלתם מהרופא, אני אזרוק אותם לפח, ואל תלכו עוד לשום רופא, בעזרת ה' יולד לכם ילד בריא ושלם, ואני אהיה הסנדק". הם כהבטחתם האמינו בדברי הרב, וברוך ה' נולד להם בן בריא ושלם, והרב היה הסנדק. היתה לרב עצמה, העורקים שלו היו מלאים וספוגים בתורה הקדושה, ברכתיו היו מחוללות נסים מעל הטבע.

לפני כמה שנים כשהייתי בברית בירושלים, בא אלי בחור אחד בן תורה גבוה משכמו ומעלה, ואמר לי: "אתה מכיר אותי?". אמרתי לו: "לא, מי אתה?". אמר: "אני הבן של דוד כהן שנולדת מהברכה של הרב משה!". זה כח לא טבעי, לא מובן מאלי.

עד יום ראשון...

בעיר חולון היה בחור שעבר תאונת אופנוע, ולא עלינו היה במצב קשה מאד. ניגשו לרב ובקשו ממנו שיברך את אותו בחור. התרכז הרב מספר שניות ואמר: "בעזרת ה' עד יום ראשון הוא יבריא ויחזור לביתו!". הגיע יום ראשון והבחור עדיין בבית החולים, באו לרב ואמרו לו: "הבחור עדיין לא השתחרר, אנחנו לא יודעים מה לעשות". ענה הרב בפשטות: "שקעה החמה? עדיין לא, עד שקיעת החמה הוא יבריא ויחזור לביתו". ובאמת עוד לפני שקיעת החמה, חזר לביתו בריא ושלם.

אמונת חכמים

סיפר לי חבר, שלא עלינו לאחר שהתחתן לא זכה לילדים במשך כמה שנים. הלך לרב ובקש שיברך אותו. שאל אותו הרב: "יש לך אמונת חכמים?". השיב האיש: "כן". אמר הרב: "אם יש לך אמונת חכמים, תפסיק את כל הטיפולים ובעזרת ה' אשתך תפקד!". ואכן, כבר באותו החודש נכנסה אשתו להריון וילדה לאחר מכן בת בריאה ושלמה. מספר לי אותו חבר, שבאותו זמן אשתו היתה באמצע טיפול שכרעג הוא מונע ולא נותן להיכנס להריון, ובאורח פלא באותו חודש נפקדה. ברוך ה' אחר כך נולדו להם עוד ילדים בלי שום צורך בטיפולים. איזו עצמה, איזה כח, איזו גדלות, והכל בכח התורה הקדושה. לא קבלה מעשית, לא קבלה עיונית ולא קבלה לעתיד... אך ורק בכח התורה.

"ידוע בספרי הקבלה כי אחד התיקונים הגדולים ביותר
 לבטל נוהגים את הנזרות ולסמוך את הנזיל לבריאות.
 לרפואה ולהצלחה - זה מדין נמש..."

פדיון נפש

מידי שבוע נערך פדיון נפש
 על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א
 המסוגל לישועות
 ע"י רבני הישיבה הי"ו

מחיר לכל שם: 54 ש"ח

למסירת שמות התקשרו:

08-6727523

או שלחו הודעת SMS

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרה"ג ר'
שמואל עידאן שליט"א

גליון
324

ידע תדע

"עת שערי רצון"

פיט "עת שערי רצון" [שאוזורים לפני תקיעת טופר] - החכם שחברו שמו רבי יהודה שמואל עפאס, וכתב את הפייט בראשי תבות: עבא ש' יהודה שמואל. לכן כלו כתוב באותו סגנון. פעם בחו"ל אחרי שגמרו את הפייט הזה, אבא וצ"ל התחיל לומר את הפייט: "קדעו נעריי כי קראם לאמור" ועוד כמה בתים, והצביר לא הבינו אותו, וכי אנחנו נערים?... והיתה לו סבה לזה, זו היתה הפעם הראשונה שתקע בשופר (בשנת תש"ו, והיה בו ארבעים ושלש), וכיון שהיה מתרגש מאד מזה, עשה את כל האפשרויות שהשופר יהיה בסדר ושלל פריעי לו באמצע התקיעות. לכן לקח את החרוזים בפייט הזה בראשי תבות ה"ה-ה-אל [שכל אחד מהם מתחיל באחת מאותיות שמות השם: ה"ה-ה-אל]: **קדעו נעריי, הכין עצי עולה, ויענה אביו** (דלג "דפקו בשער"), **הכין עצי עולה, אמר לאברהם אדון שמים, לבקרתך שוכן זבול ושבועה**, ובזכות שמפיר שמות של הקדוש ברוך הוא, היתה לו סיעתא דשמיא בשופר. [הערת העורך: בפעולת הגדול בית נאמן]. וכן נהג אצלו בבית הפנסית [בית רחמים בפרדס צף] מר זקני רבי שמואל עידאן וצ"ל, ואחריי נהג פו שיגדל לחיים טובים וצרכים אבא מארי. ובפראזה ככה היה המנהג באיזה בתי כנסיות בג'רצא. [גליון 180 אות י"א והערות 11 ו-12].

למען הספר

"אל תדאג, הוא לא יסע בלעדריך"

היה מעשה ברב מרדכי אליהו וצ"ל שהיה אצל הרבא סאלי, והיה צריך לחזור לירושלים במוצאי שבת. והשעה מאחרת, אז הוא אמר לרבא סאלי: הרב, השעה מאחרת, האוטובוס האחרון נוסע. אמר לו: אל תדאג, הוא לא יסע בלעדריך. אומר לו: מה לא יסע? הוא יסע. אמר לו: אני אומר לך שהוא לא יסע. טוב, בסדר. והנה פשהגיע הרב מרדכי אליהו לתחנה מצא את האוטובוס מחכה. אמר לנהג: למה אתם מחפשים? אמר לו: האוטובוס לא רוצה לזוז, אנחנו מתקשרים שביבא טכנאי לסדר. אז הרב נכנס לאוטובוס, אמר לו הנהג: מה אתה נכנס? האוטובוס לא עובד! אמר לו: הוא יעבד. הוא נכנס, ואמר לו: עכשיו תנסה להתניע (וככה כתב בספר). ככה מדברים היום, שפה משבשת. במקום "להניע" אומרים "להתניע". המלה תנועה עשו אותה שרש - להתניע. כמו שאומרים "לתדלק", או "מתקפל" וכל מיני שטיות פאלאה. אמר לו: מה אני אתנייע? אמר לו: תתנייע, התנייע והאוטובוס הולך. אמר לו: מה עשיתי? אתה אליהו הנביא? אמר לו לא, אני אליהו מרדכי... (גליון 326 הערה 2).

הלכה נאמנה

אצלנו [כפני גרבא] נהגו שלא לאכל דגים בראש השנה, על פי מרן החיד"א (ברכ"י סי' תקפ"ג אות ה') שמוצא בחדושי הרשב"י של ראש השנה (דף ל"ב ע"א), שאומר שלא כדאי לאכל כי דג יש פעם אחת שפתיבו בנחמיה (י"ג, ט"ו) "דאג" עם אלק" - "מביאים דאג וכל מכה", ודאג באלק"ף זה נראה מלשון דאגה, ובראש השנה צריכים להיות שמחים ולא דואגים. צריכים להיות שמחים ולבטח בקדוש ברוך הוא שיתן לנו חיים טובים, ולכן אי אפשר לאכל דגים. ככה ידענו, בתנ"ך היו אוכלים דגים והיו אומרים: "הי רצון שפירה ונרבה בנדיים". וגם רבי יוסף משאש מחכמי מרוקו שיש לו ש"ת מים חיים, אמר שם (חלק א' סי' קפ"ז) שהם אוכלים דגים, וכי בגלל דג אחד שטומן בפסוקי נחמיה מפתח לתאמה אנחנו לא נאכל דגים!...

אבל מצאתי דבר פלא פלאים, יש ספר של הרב זמיר פון שיהיה בראש שמביא שם כל מיני מסמכים ומכתבים מתקופת נחמיה ובית שני, ושם (ארכיאולוגיה תנכ"ת ח"ד עמ' קמ"ט) מובא על יהודים שהיו גרים בכבל וקבלו זכיון מהממשלה (אולי בימי גורא ונחמיה), שחמשה יהודים יש להם זכות לדוג דגים ולמכור אותם, ואין להם אחר אחר רשות להפנס להם במשך שבועים שלוש - מכ"ה באגלו ועד אחרי סכות, הזכיון ביד היהודים בלבד. וישמע שהיו אוכלים דגים בראש השנה, ואם פו מי שאוכל דגים יש לו לסמך על אל הרשב"י, אלא על למעלה למעלה - על עזרא ונחמיה שאכלו דגים בראש השנה. ויש שלא אוכל - אינו אוכל. **רבי חיים פאלאני** כותב (רוח חיים סי' תקפ"ג אות ה') שגם מי שלא אוכל, אם חל ראש השנה בשבת יאכל, כי יש מצוה לאכל דגים בשבת. (ואנחנו לא אוכלים גם פשהל בשבת). (גליון 327 אותיות כ"ה - כ"ו, וגליון 31 אות כ"ב).

כתוב בירושלמי: "מאן דדמיך בריש שתא דמיר מזליה" [ראה מיד פרושן]. וזה לא נמצא בירושלמי שלנו, אבל הראשונים הביאו ככה בשם הירושלמי. כלומר מי שישן בראש השנה, המזל שלו יטון. ומה למדו שלא לישן בראש השנה, וגם הרב הארי"י לא היה יטון. והרב פו איש חי אמר (פרשת נבכים אות י"א) שצריך לקום לפני עמוד השחר. ומאידך לקח את זה? מספר משה יהודה (סי' תקפ"ג אות ז'), ומוצא בכ"ח חיים (שם אות ט"ל), על דברי ההגה [הרמ"א] שכתב: "וגם נוהגים שלא לישן" ככה. ואם פו ראינו הוא דקשיעלה עמוד השחר יתברך

חיזה

זה יצחק זזה כהן ולשניהם אותו שם?

תשובה לחיזה נמצאת בעלון הנוכחי.